

Raadsbrief

Datum 20 maart 2025

Onderwerp Start verkenning uitbreiding poppodium Hedon

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

De groei van gemeente Zwolle vraagt om groei van de voorzieningen. Hier willen we als college tijdig op anticiperen. Bij poppodium Hedon speelt momenteel een groeivraagstuk heeft het college besloten te starten met een verkenning naar een eventuele uitbreiding van de instelling. Hedon bedient een groot verzorgingsgebied en wil in de toekomst alle inwoners van Zwolle en de regio kunnen blijven bedienen. De exploitatie van Hedon staat op dit moment onder druk door kostenstijgingen en het poppodium heeft op de huidige locatie beperkte mogelijkheden om haar inkomsten te vergroten. Dankzij adequate sturing door de instelling is de financiële situatie onder controle, maar niet toekomstbestendig. Het college heeft daarom opdracht gegeven voor nadere uitwerking van een toekomstvisie op poppodium Hedon in Zwolle. Dit zal gepaard gaan met een volumestudie en vertaald worden naar een business case. Vervolgens zal de business case worden getoetst op de beoogde locatie Noorderkwartier. De onderzoeken zijn bedoeld om zicht te krijgen op de scope en investering van de uitbreidingswens van Hedon. Besluitvorming hierover wordt overgelaten aan het volgende college en de raad. Het college heeft ervoor gekozen om in 2025 met de verkenning te starten, zodat eventueel rekening gehouden kan worden met toekomstige investeringen.

Bijlagen

1. Actualisatie haalbaarheid- en locatiestudie poppodium Hedon 2024 (DSP-groep)

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het rapport 'Actualisatie haalbaarheid- en locatiestudie poppodium Hedon 2024' van de DSP Groep.
2. Het vervolgproces om te komen tot een toekomstvisie, volumestudie en business case naar uitbreiding en nieuwbouw van poppodium Hedon, om te onderzoeken of uitbreiding en/of nieuwbouw van poppodium Hedon haalbaar en wenselijk is.
3. Het vervolgonderzoek naar de beoogde locatie Noorderkwartier, dit in relatie tot het Ruimtelijk Ontwikkelplan Noorderkwartier.

Datum

20 maart 2025

Inleiding

Zwolle heeft de ambitie om te groeien. We werken aan 10.000 extra woningen in 2030 (Omgevingsvisie 2021). Een deel daarvan wordt gerealiseerd binnen de gebiedsontwikkelingen Spoorzone en Noorderkwartier. We willen een aantrekkelijke, levendige en creatieve stad en regio zijn en blijven. Zwolle wil groeien in balans, een groei van voorzieningen naast woningen hoort daarbij. Zwolle heeft de ambitie gesteld om in 2040 de experimentele Hanzestad te zijn, 'het kloppend culturele hart van de regio waar kunst en cultuur bijdraagt aan de hoge kwaliteit van leven van iedereen die in de gemeente of regio woont, er werkt of deze bezoekt' (Cultureel Perspectief 2040).

In 2022 is in het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen de Culturele Loper geïntroduceerd, die alle culturele functies ruimtelijk met elkaar verbindt. De Culturele Loper loopt van het Noorderkwartier tot het Innovatiedistrict Spoorzone. De ambities voor culturele plekken zijn ook vertaald in de gebiedsvisies van deze (prioritaire) ontwikkelgebieden. Inmiddels zijn concrete locaties op het oog voor deze culturele programmering. In het Ruimtelijk Ontwikkelplan (ROP) Noorderkwartier is een strategische ruimte-reservering opgenomen voor een culturele trekker achter het huidige Belastingdienstkantoor. Het ROP wordt dit voorjaar aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. In de Spoorzone krijgt de Rode Hal een culturele functie zoals vastgelegd in het bestemmingsplan (vastgesteld in de raad van 16 december 2024). De programmering van deze Culturele Loper wordt de komende jaren nader uitgewerkt.

Een van de culturele functies uit de Culturele Loper is Hedon, het podium voor popmuziek aan de Burgermeester Drijbersingel. Het podium programmeert mainstream popmuziek, maar staat ook landelijk bekend om haar niche programmering. Belangrijk onderdeel van Hedon is de begeleiding van muzikaal talent. Daarnaast organiseert Hedon de Bruis Dagen voor nieuwe studenten. De exploitatie van Hedon staat op dit moment onder druk door kostenstijgingen en het poppodium heeft op de huidige locatie beperkte mogelijkheden om haar inkomsten te vergroten. Dankzij adequate sturing door de instelling is de financiële situatie onder controle, maar niet toekomstbestendig. Ontwikkelingen in de popsector laten zien dat acts steeds vaker kiezen voor het spelen in grotere zalen, waardoor de kwaliteit van de programmering op de huidige locatie op termijn niet vol te houden is. Ook is de verwachting dat het voor het poppodium, met het oog op de groei van Zwolle en het omvangrijke verzorgingsgebied, in de toekomst onmogelijk wordt om iedereen te kunnen blijven bedienen. Om die redenen wil Hedon graag uitbreiden. De vraag die nu voor ligt is: is dit wenselijk voor Zwolle en zo ja, is dit financieel haalbaar?

Stichting Stad en Cultuur is de juridische entiteit van Hedon, de stichting maakt onderdeel uit van Travers Welzijn. In deze brief spreken we over de groei van Hedon, we bedoelen hiermee *de groei van het gebouw* en van *de functie poppodium*, de locatie waar de activiteiten plaatsvinden.

Kader

- [Omgevingsvisie](#)
- [Coalitieakkoord 2022-2026](#)
- [Cultureel perspectief 2040](#)
- [Economische perspectief](#)
- [Kompas Zwolle](#)
- [Ontwikkelprogramma Stadshart](#)
- [Gebiedsvisie Noorderkwartier](#)

Datum 20 maart 2025
- [Ontwikkeldkader Spoorzone](#)

Kernboodschap

Gemeente Zwolle groeit en om prettig te kunnen wonen en leven moeten onze voorzieningen meegroeien. Om tijdig in te spelen op de groei van de stad acht het college het nodig om nu alvast na te denken over de toekomst van poppodium Hedon. De huidige locatie lijkt in verschillende opzichten niet toekomstbestendig, daarnaast is de gebiedsontwikkeling Noorderkwartier hierop van invloed. Het college heeft daarom besloten om opdracht te geven voor nadere uitwerking van een toekomstvisie op poppodium Hedon in Zwolle, een volumestudie en een business case, die in het verlengde hiervan zal worden getoetst op de locatie Noorderkwartier. De onderzoeken zijn bedoeld om zicht te krijgen op de scope en investering van een eventuele uitbreiding of nieuwbouw van Hedon. Besluitvorming over de toekomst van het poppodium wordt aan het volgende college overgelaten.

Toelichting

Financiële situatie Hedon

Hedon is de afgelopen jaren geconfronteerd met sterke kostenstijgingen en kan dit binnen de huidige exploitatie maar net ondervangen. De capaciteit op de huidige locatie wordt nu maximaal benut. Hedon heeft in 2024 een aantal maatregelen moeten nemen en ontving een eenmalige, aanvullende subsidie van de gemeente ter hoogte van € 300.000,- om tot een sluitende begroting te komen. De instelling sloot het jaar af met een klein positief resultaat.

Hedon heeft gesneden in de kosten door te schrappen in de programmering. Daarbij werden verliesgevendende activiteiten vervangen voor meer rendabele alternatieven. De Talent Support tak wordt het komende jaar hervormd. De tak wordt afgeslankt en gaat weer terug naar de oorspronkelijke bedoeling ervan. Dit betekent concreet dat activiteiten worden afgeschaald (minder concerten in de kleine zaal) en dat jong talent op een andere manier (minder intensief) wordt begeleid. Daarmee blijft Hedon, in lijn met de gemeentelijke ambitie die wordt gesteld in Cultureel Perspectief 2040, investeren in talentontwikkeling. Hedon ontvangt een BIS subsidie voor de periode 2025-2028, de subsidie is opgehoogd t.o.v. voorgaande jaren. De financiële situatie van Hedon lijkt voor de komende periode stabiel, mits zich geen onverwachte ontwikkelingen voordoen.

Hedon heeft de ambitie en voelt noodzaak om te groeien. De instelling is van mening dat er markt is voor een groter poppodium in Zwolle en dat uitbreiding van de zaalcapaciteit van belang is om haar toekomstige positie in de popsector veilig te stellen. Daarbij ziet Hedon uitbreiding van de locatie als oplossing voor een gezondere exploitatie, omdat het dan meer inkomsten kan genereren uit ticketverkoop en horeca. Een business case zal dit moeten uitwijzen. De verwachting is dat als de capaciteit van Hedon gelijk blijft, er in de toekomst minder populaire popacts geboekt kunnen worden, hetgeen een negatief effect zal hebben op de ticket- en horeca inkomsten. Dit zal op zijn beurt gevolgen hebben voor verliesgevendende activiteiten zoals niche programmering en maatschappelijke activiteiten. Ook zal het gevolgen hebben voor talentontwikkeling binnen Talent Support. Dit soort activiteiten worden namelijk bekostigd met inkomsten uit populaire acts.

Groei Hedon

Hedon is een belangrijke culturele en maatschappelijke speler in de stad en regio en is uithangbord van de bekende Zwolse hiphop-scene. Hedon investeert in talentontwikkeling en werkt daarin samen met o.a. ArtEZ (als opleider van muzikanten). Hedon heeft met haar mainstream-programmering een belangrijke regionale functie en neemt met haar niche-programmering landelijk positie in.

Datum 20 maart 2025

In 2014 is de verbouwing van Hedon op de huidige locatie gerealiseerd (capaciteit grote zaal: 850 bezoekers, capaciteit kleine zaal: 200 bezoekers). Hieraan ging een onderzoeks- en besluitvormingstraject vooraf dat in 2008 werd opgestart. De raad koos toen voor uitbreiding van het poppodium door middel van verbouw, waarmee de gewenste groei deels kon worden gerealiseerd. Inmiddels is de capaciteit (opnieuw) maximaal benut en heeft Hedon de wens om verder uit te breiden. De wens voor de toekomst bestaat uit een pand met een grote zaal voor 1500 bezoekers en een kleine zaal voor 500 bezoekers, daarbij is er behoefte aan diverse ruimtes voor kantoor, opslag en talentontwikkelingsactiviteiten¹.

Om te bepalen of groei en/of eventuele nieuwbouw van Hedon wenselijk is voor Zwolle, zal allereerst gestart moeten worden met een toekomstvisie. Vanuit hier zal de volumevraag beantwoord moeten worden, gevolgd door een business case. In het verlengde hiervan zal dan nader onderzoek worden gedaan naar de beoogde locatie Noorderkwartier.

Noorderkwartier beoogde locatie

In de gebiedsvisie Noorderkwartier is Hedon van de huidige locatie aan de burgemeester Drijbersingel verplaatst naar een positie tegenover theater De Spiegel, waar tussen beide voorzieningen een buitentheater is ingetekend. Het wenkend perspectief in Noorderkwartier is een levendige groene stadswijk met podiumkunsten, buitentheater aan het Singelpark, broedplaatsen, horeca, kantoren en buurtfuncties. Dit betekent dat Hedon in de (rand)programmering ook de verbinding kan versterken met De Spiegel en gezamenlijk gebruik kan maken van het geplande buitentheater. De ontwikkeling van Noorderkwartier draagt binnen de visie op de stad bij aan de sprong over de Singel en een sterk Stadshart. Bezoekers van Hedon dragen dan met hun voor- en nabezoeken aan het stadscentrum dat op loopafstand ligt, bij aan de plaatselijke economie.

De gebiedsvisie Noorderkwartier is in juli 2023 vastgesteld in de gemeenteraad. In onderzoek² naar mogelijke locaties voor Hedon in Noorderkwartier werd de huidige locatie als minder geschikt bevonden ten opzichte van het Belastingdienstkantoor. De nieuwe locatie ligt naast de beoogde centrumhub Diezerpoort, dit biedt kansen op gebied van samenwerking en kent een aantrekkelijke route naar het centrum. Daar komt bij dat de huidige locatie van Hedon zeer geschikt is gebleken voor woningbouw. Vanuit de gebiedsvisie is gewerkt aan het ruimtelijk ontwikkelplan (ROP), met daarin een strategische ruimtereservering voor een culturele trekker, zoals poppodium Hedon. Het ROP wordt naar verwachting dit voorjaar aan uw raad voorgelegd.

Naast Noorderkwartier kwamen in 2024 nog twee mogelijke locaties voor huisvesting van Hedon in beeld, namelijk: Wärsilähallen en de Rode Hal in de Spoorzone. Cultuur heeft een belangrijke rol in het Innovatiedistrict. Mede ingegeven door (mogelijke) vestiging van Cibap en ArtEZ in het Innovatiedistrict en de synergie en samenwerking tussen deze instellingen (Cibap, ArtEZ en Hedon), heeft de gemeente besloten om in een locatieonderzoek ook te kijken naar mogelijke vestiging van Hedon in de Rode Hal en de Wärsilähallen in de Spoorzone.

In 2024 zijn deze locaties verkend door onderzoeksbureau DSP. In 2023 deden zij al onderzoek naar de locatie Noorderkwartier. In dit onderzoek werd geconcludeerd dat uitbreiding van Hedon past bij de

¹ [Document Zwolle - Informatienota Onderzoek uitbreidingsbehoefte poppodium Hedon - iBabs Publieksporaal](#)

² [Document Zwolle - Informatienota Onderzoek uitbreidingsbehoefte poppodium Hedon - iBabs Publieksporaal](#)

Datum 20 maart 2025

ambities en de groei van Zwolle. Uit het laatste onderzoek van DSP (2024) bleek dat de onderzochte locaties in de Spoorzone potentie hebben, maar ook nader te onderzoeken vraagstukken kennen. DSP heeft een ruimtelijke verkenning gedaan, maar de omvang en bestemming vielen buiten de scope van dit onderzoek. Uit het onderzoeksrapport hebben we inzicht gekregen in de ruimtelijke/technische mogelijkheden van de locaties, maar geen antwoord op de vraag of het goed aansluit bij de programmatische uitgangspunten van de locaties, ofwel de bestemming van de gebouwen. Daarop is door de gemeente een aanvullende verkenning gedaan op basis van m2 en bestemmingsplan. Vervolgens is een weging gemaakt.

In het kort is de volgende weging gemaakt: in het nieuwe bestemmingsplan Spoorkwartier hebben de Wärtsilähallen geen culturele bestemming, daarnaast is het eigendom van een derde partij en ligt het minder gunstig ten opzichte van de Rode Hal. De Rode Hal ligt in de Spoorzone gunstiger voor het inpassen van Hedon, gelet op looproutes in de toekomst van deze wijk, daarbij heeft de hal een culturele bestemming. Hier speelt echter mee dat de Rode Hal te weinig volume biedt (hoogte) en m2 om een dergelijk grote instelling op een aantrekkelijke manier in te passen. Op basis hiervan zijn beide locaties in de Spoorzone afgevalen en is geconcludeerd dat Noorderkwartier op dit moment nog de enige beoogde locatie is.

Voordat verder onderzoek gedaan wordt naar locatie Noorderkwartier, heeft het college ervoor gekozen om eerst de wenselijkheid voor Zwolle, de scope van uitbreiding en de haalbaarheid ervan nader te onderzoeken. Het onderzoek van DSP (2024) is bijgevoegd in de bijlage.

Verkenning uitbreiding Hedon

Het poppodium en de talentontwikkelingsactiviteiten van Hedon maken onderdeel uit van de culturele basisinfrastructuur in Zwolle. Allereerst is een stevige toekomstvisie van de gemeente op de activiteiten van Hedon in een groeiend Zwolle en omgeving nodig, om te kunnen bepalen welke mate van groei en type activiteiten er in dit toekomstbeeld passen en welke faciliteiten hiervoor nodig zijn. Daarbij speelt ook de vraag naar het onderscheidend vermogen ten opzichte van andere poppodia. Dit vraagt om een duidelijk toekomstperspectief vanuit Hedon zelf. Daarom maakt een doelgroep- en marktanalyse onderdeel uit van deze verkenning. Hierbij is de positionering van Hedon binnen de landelijke popsector een belangrijke factor. Evenals de positie binnen het lokale culturele veld, specifiek in relatie tot organisaties als Zwolse Theaters, Travers jeugdwerk, ArtEZ en Cibap.

Op basis van de toekomstvisie kunnen functies worden benoemd die op een locatie en in een nieuw gebouw aanwezig moeten zijn. Dit wordt grofmazig uitgewerkt in een functioneel programma van eisen en vervolgens uitgewerkt in een volumestudie. Een volumestudie omvat de benodigde zaalvolumes (hoogte-breedte-diepte), bouwvolume en bruto vloeroppervlaktes. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel ruimte een toekomstig poppodium minimaal nodig heeft, en wat de optionele functies/volumes zijn. Hierbij kan je denken aan keuzes van de scope voor nieuwbouw zoals: zaalgroottes, omvang horeca, functionaliteiten zoals studio's, kantoorruimte, opslagruimte, ed.

Vervolgens moet dit vertaald worden naar een business case om zicht te krijgen op de financiële haalbaarheid. Op het bestaande pand van Hedon zit nog tot 2034 een boekwaarde. Nieuwbouw zal een investering van tientallen miljoenen zijn, die ook structurele kapitaallasten en exploitatielasten met zich meebrengen en waar op dit moment nog geen dekking voor is.

Datum 20 maart 2025

Door een business case te maken zal inzichtelijk worden wat de haalbaarheid, complexiteit en investering is van de uitbreidingsplannen. Onderdeel van een businesscase is een doorrekening van de toekomstige exploitatie, waarbij o.a. bezoekersaantallen en horecaopbrengsten op basis van de volumestudie worden berekend. De business case zal modulair worden opgesteld, zodat eerst doorrekening naar de uitbreiding van Hedon onderzocht wordt, vervolgens kan dit worden toegepast op de beoogde locatie in het Noorderkwartier.

De oplevering van dit onderzoek verwachten we nu in Q4 2025.

Voor de komende jaren is het financiële vooruitzicht voor de gemeente niet gunstig en is het niet het moment om als gemeente een dergelijke grote investering te doen. De onderzoeken zijn echter gericht op eventuele investeringen in de toekomst, om zo tijdig in te kunnen spelen op de groei van onze gemeente. Het is aan het volgende college en de raad om hier een besluit op te nemen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Vanuit de gemeente is er regelmatig afstemming met Hedon. Met de instelling wordt besproken hoe de vervolgonderzoeken verder worden ingevuld. Financieel is voor de komende jaren in ieder geval een betere balans gekomen in de exploitatie van de instelling. Zowel ambtelijk als bestuurlijk blijven we met Hedon in gesprek over de financiële situatie, haar activiteiten en de subsidie.

Communicatie

Er wordt een persbericht verstuurd.

Financiën

De nadere onderzoeken kosten naar schatting €80.000, dit wordt gedekt uit de reserve 'nog uit te voeren werken' uit het programma Cultuur.

Nieuwbouw voor Hedon brengt investerings- en exploitatielasten met zich mee, waar in de begroting nog niet is voorzien. Wanneer besloten wordt tot uitbreiding en verplaatsing van Hedon, zullen middelen moeten worden gereserveerd in de gemeentelijke begroting voor een investering in nieuwbouw van Hedon en structurele (exploitatie) lasten.

Risico's

- In Q2 2025 ligt het ruimtelijk ontwikkelplan van Noorderkwartier voor besluitvorming bij de raad. Wanneer de raad het plan niet vaststelt, of anders besluit over de reservering voor de culturele trekker, kan dit invloed hebben op de uitwerking van de onderzoeken.
- Het risico bestaat dat de financiële situatie van Hedon de komende jaren verslechterd. Hedon ontvangt een vierjarige BIS subsidie van de gemeente, dit biedt zekerheid. De organisatie heeft haar bedrijfsvoering aangepast op de beschikbare middelen om tot een sluitende begroting te komen. Op dit moment is de financiële situatie stabiel. De gemeente houdt de financiële situatie scherp in de gaten door middel van een tweejaarlijkse prognose en een hogere frequentie accountgesprekken.
- Nieuwbouw voor Hedon brengt hoge investerings- en exploitatielasten met zich mee, waarin nog niet is voorzien. Er is (nog) geen geld gereserveerd in de gemeentelijke begroting voor een investering in nieuwbouw van Hedon en structurele (exploitatie) lasten. De kans bestaat dat de gemeenteraad de komende jaren geen geld vrijmaakt voor deze investering, wat

Datum 20 maart 2025

betekent dat er geen gevolg geven kan worden aan de ambitie voor uitbreiding van Hedon. Dit kan ook de gebiedsontwikkeling Noorderkwartier rondom Hedon vertragen.

Vervolg

Na het afronden van de beoogde onderzoeken wordt de gemeenteraad geïnformeerd. Er is dan meer zicht op de hoogte van de investering en de structurele lasten. Het college kan dan op basis van deze stukken een besluit voorleggen aan de raad of uitbreiding van Hedon haalbaar en wenselijk is. Gezien de omvang van de investering wordt voorgesteld dit besluit uit te stellen tot de volgende bestuursperiode.

De gemeente heeft een indicatief tijdspad uitgewerkt voor nieuwbouw. Een nieuwbouwproject van een dergelijke maatschappelijke voorziening bedraagt ca. 6-8 jaar. Eventuele nieuwbouw van Hedon zou dan vanaf 2032 realistisch zijn. De gebiedsontwikkeling Noorderkwartier houdt rekening met een vertrek van Hedon van de huidige locatie op de genoemde termijn, de Belastingdienst zal medio 2032 vertrekken uit haar panden aan de Burgermeester Drijbersingel. Om die reden wordt nu gestart met een verkenning naar de toekomst van Hedon.

Openbaarheid

Deze raadsbrief is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer